

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRADAČAC

H.K.Gradaševića 54, 76 250 Gradačac, telefon 035/369-772, fax. 035/369-772, e.mail: cz.gradacac@bih.net.ba, opc.grad@bih.net.ba,

IZVJEŠTAJ
O ZAŠTITI OD POŽARA NA PODRUČJU GRADA GRADAČAC ZA 2019. GODINU
SA PRIJEDLOGOM MJERA

Gradačac, juni 2020.godine

Programom rada Gradskog vijeća grada Gradačac predviđeno je razmatranje Izvještaja o zaštiti od požara na području grada Gradačac a ima za cilj da obezbijedi kontinuirano razmatranje ove problematike od strane Gradskog vijeća grada Gradačac, obzirom da se radi o oblasti od posebnog društvenog interesa.

UVODNE NAPOMENE

Zaštita od požara je djelatnost od posebnog društvenog interesa, koja se organizuje i sprovodi u svim mjestima i objektima izloženim opasnostima od izbijanja i širenja požara.

Zaštita od požara je složena multidisciplinarna djelatnost i predstavlja skup mjera i radnji upravne, organizacione, tehničke, obrazovne i propagandne prirode, koje se preduzimaju, prije svega, u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, a zatim otkrivanja, lokalizovanja i gašenja, te zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom. Jasno je da je veoma širok krug različitih subjekata (od društveno-političkih zajednica i njihovih organa, pa do privrednih subjekata i drugih organizacija i građana), koji su dužni, svako u svom domenu, dosljedno sprovoditi sve mjere i radnje za uspješno sprovođenje cjelokupne zaštite od požara.

Brz razvoj nauke i tehnike, kao i proizvodnje sa primjenom novih, sintetičkih materijala, ubrzan razvoj hemijske, naftne i drugih grana industrije, u čijim tehnološkim procesima se koriste velike količine požarno-eksplozivno opasnih materija, stalno povećanje etažnosti i površina javnih i stambenih objekata, zahtijevaju stalnu pažnju sa aspekta sprečavanja nastajanja požara i gašenja nastalog požara. To je jedan od veoma važnih zadataka na što ukazuje niz zakonskih i podzakonskih propisa.

Dakle, uspješno sprovođenje zaštite od požara podrazumijeva permanentno sprovođenje svih potrebnih mjera i radnji, koje neprekidno i sinhronizovano sprovodi širok krug različitih subjekata, što znači da je za uspješno funkcionisanje zaštite od požara neophodno obezbijediti stalno i stručno koordiniranje aktivnosti u svim sredinama i na svim nivoima.

1. ZAKONSKI OKVIR

Zaštita od požara normativno je regulisana:

- **Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu FBiH** ("Službene novine FBiH", broj 64/09), koji je donesen u oktobru 2009.g.
- **Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu na području Tuzlanskog kantona** („Službene novine TK“, broj 1/12 i 3/16), koji je donesen u februaru 2012. godine.
- podzakonskim propisima iz ove oblasti.

Na nivou grada osnovni normativni akt o organizaciji zaštite od požara je gradski Plan zaštite od požara koji je urađjen na osnovu Procjene ugroženosti od požara, dok se njegova primjena obezbjeđuje Odlukom o zaštiti od požara.

2. REALIZACIJA ZAKONSKIH ODREDBI GRADA GRADAČAC

U cilju implementacije Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu odnosno osnivanja Profesionalne vatrogasne jedinice („Sl.novine FBiH“, broj 64/09) preduzete su slijedeće aktivnosti:

- Na osnovu odredbe člana 17. stav 2. Zakona, u sklopu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi i tijela općinske uprave i samouprave općine Gradačac („Službeni glasnik Općine Gradačac, broj 9/10) u sastavu Službe civilne zaštite, od 01.03.2019.godine u funkciji je Odsjek za zaštitu od požara i vatrogastvo-profesionalna vatrogasna jedinica – koji je trenutno popunjen sa 9 profesionalnih vatrogasaca, a u ovom Odsjeku sistematizovano je ukupno 14 radnih mjesta.

- Donesena su slijedeća dokumenta na osnovu zakonskih odredbi:
 1. Procjena ugroženosti od požara ,
 2. Plan zaštite od požara i
 3. Odluka o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastvu,
 4. Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća za period 2014-2018. god. u okviru kojeg je obuhvaćena i oblast zaštite od požara i vatrogastva shodno odredbi čl. 16. t. 4. i čl. 19. Zakona.

3. ZAŠTITA OD POŽARA

Zaštitu od požara čine preventivne, operativne i sanacione mjere i aktivnosti:

a) Preventivne mjere zaštite od požara

Propisi u ovoj oblasti obavezuju sve subjekte društva (državne organe, privredna društva, javne ustanove) i sve pojedince da se osposobljavaju za elementarno postupanje u gašenju početnih požara priručnim i namjenskim sredstvima koja stoje na raspolaganju.

Imovina građana najviše je izložena i najčešće zahvaćena požarima. Prema broju i uzrocima požara može se konstatovati da je u ovoj kategoriji stanje najkritičnije a nivo preventivne zaštite na najnižem nivou. U prilog ovome govore slijedeće činjenice:

- gotovo nijedno domaćinstvo nema PP aparate,
- putnička motorna vozila u vlasništvu građana, najvećim dijelom, nemaju PP aparate;
- neobučenos građana za gašenje početnih požara;
- nepostojanje, neispravnost i nekompletnost unutrašnje hidrantske mreže u stambenim zgradama (bez vode, crijeva ili mlaznica);
- neredovno čišćenje dimovodnih cijevi (minimalno dva puta u toku grejne sezone),
- neispravnost ili dotrajalos elektroinstalacija u objektima,
- nepridržavanje osnovnih preventivnih mjera pri radu sa lakozapaljivim materijama, njihovo nepravilno skladištenje u nedozvoljenim količinama na balkonima i podrumima,
- nepridržavanje osnovnih pravila pri izvodjenju poljskih radova, paljenja živica i dr. (što je posebno izraženo u zadnje vrijeme obzirom da se ne sankcionišu počinioci).

Hidrantska mreža

Hidrantska mreža se planira, projektuje i gradi kao unutrašnja i vanjska hidrantska mreža. Osnovni joj je cilj da obezbijedi dovoljne količine vode za gašenje pod pritiskom u slučaju nastanka požara.

Spoljna hidrantska mreža je skup građevinskih objekata i uređaja kojima se voda od izvora za snabdijevanje vodom dovodi cjevovodima do hidrantskih priključaka koji se neposredno koriste za gašenje požara ili na njih priključuju vatrogasna vozila s ugrađenim pumpama ili prenosne vatrogasne pumpe.

Stanje hidranata po vodovodnim mrežama na području grada:

- a) Na gradskoj vodovodnoj mreži (kojom gazduje JKP «Komunalac» d.d.) ima ukupno 52 hidranata. Većina uličnih hidranata je propisno obilježena.
- b) Vodovod „Hukalo“ d.o.o. Sibovac ima dva hidranta koji nisu propisno obilježeni.
- c) Vodovod „Domažić“ d.o.o. Vučkovci (snabdijeva MZ Vučkovci, Srnice D. i Srnice G.) ima 4 hidranta od čega 3 ispravna a 1 neispravan. Ispravnost hidranata kontrolisana povremenom upotrebom iste.
- d) Vodovod „Vrelo“ d.o.o. MZ Mionica Centar (snabdijeva MZ Mionica 1., Mionica Centar, Mionica 2, dio Liporašće-Turić i dio MZ Bagdale-Ahmetaši) ima 5 hidranata – svih pet ispravno. Kontrola ispravnosti se vrši redovno.

- e) „Vodovod Mionica 3“ d.o.o. ima ukupno 15 hidranata. Svi su ispravni i propisno obilježeni.
- f) „Vodovod Vida 1“ d.o.o. ukupno ima 16 hidranata ugrađenih 2012. godine. Nije vršena provjera ispravnosti.
- g) Vodovod „Vodokom“ d.o.o. Mionica za sada nema ugrađen ni jedan hidrant.
- h) Vodovod " Zmajevac " doo Lukavac Gornji – nema ni jedan ugrađen hidrant.
- i) MZ Hrgovi Donji – vodovodom upravlja javno preduzeće iz Brčko Distrikta BiH . Tri hidranta su ispravna.

Članom 49. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine FBiH“, broj 64/09) propisano je da preduzeće koje upravlja vodovodnom i hidrantskom mrežom, ima obavezu osiguravanja propisanog protočnog kapaciteta i pritiska vode u hidrantskoj odnosno vodovodnoj mreži za potrebe gašenja požara. Osim toga propisana je i obaveza o održavanju u ispravnom stanju hidrantske mreže o čemu se vodi evidencija i obavještava vatrogasna jedinica.

Članom 166. istog Zakona su predviđene i odgovarajuće sankcije za neispunjavanje gore navedene obaveze.

Stanje PP zaštite u stambenim zgradama

1. Prema podacima dobijenim od Javnog stambenog preduzeća Gradačac, koje održava 39 stambenih zgrada, 2014. godine izvršena je kontrola ispravnosti 145 hidranata u ukupno 20 zgrada a rezultati kontrole su slijedeći:
 - ispravni i kompletni hidranti: 110, i
 - ispravni a nekompletni hidranti: 35.

Ovdje je potrebno naglasiti da u 19 starijih zgrada nema ni jednog ugrađenog hidranta.

U sklopu izvještaja o hidrantima dostavljeni su i podaci o brojnom stanju i ispravnosti PP aparata. U 39 zgrada od 157 nabavljena PP aparata raspoloživo je 140 PP aparata jer je 17 PP aparata otudjeno. Svi postojeći PP aparati su ispravni.

2. Stambeno-poslovni objekat vlasništvo " Cotex " doo Srebrenik, lokacija Zelena pijaca Gradačac, izvršena je kontrola ispravnosti hidrantske mreže 9 unutrašnjih i 2 vanjska hidranta – svi su u ispravnom stanju.
Pored toga postoji i 11 PP aparata koji su takodje u ispravnom stanju.

b) Operativne mjere zaštite od požara

Operativne mjere zaštite od požara u 2019 godini možemo podijeliti u dva ciklusa i to period od 01.01.2019. do 29.02.2019. godine kada je ove mjere provodila Vatrogasna jedinica DVD Gradačac i period od 01.03.2019.godine kada je ove mjere provodila Profesionalna vatrogasna jedinica.

U periodu od 01.01.2019.g do 29.02.2019.godine registrovano je ukupno 10 intervencija od strane VJ DVD Gradačac čiji pregled dajemo u slijedećoj tabeli:

MJESTO POŽARA	BROJ POŽARA	ANGAŽ. PRIPAD. RADNIKA	UTROŠENO VODE ILI PJENE LIT.
STAMBENI OBJEKTI	2	6	7.000 l vode
DR. OBJEKTI (kotlovnica)	1	2	0
POLJSKI POŽ.	7	28	7.300 lit. vode
UKUPNO	10	36	14.300 lit. vode

U periodu od 01.03.2019.godine na provodjenju operativnih mjera zaštite od požara djelovala je Profesionalna vatrogasna jedinica.

U navedenom periodu registrovano je ukupno 69 intervencija na kojima je intervenisala Profesionalna vatrogasna jedinica, čiji pregled dajemo u sledećoj tabeli:

MJESTO POŽARA	BROJ POŽARA	ANGAŽ. PRIPAD. RADNIKA	UTROŠ. RADNIH SATI	UTROŠENO VODE ILI PJENE LIT.
STAMBENI OBJEKTI	14	41	27	22.300 lit. PP aparat S-6 1 kom. PP aparat S-9 1 kom.
INDUSTRIJ. (POSLOVNI) OBJEKTI	8	24	54	133.000 lit. PP aparat S-6 1 kom. PP aparat S-9 2 kom.
DR. OBJEKTI (štala, garaža..)	2	18	15	24.000 lit.
POLJSKI POŽ.	12	29	6	3.600 lit.
ŠUMSKI POŽ.	7	46	20	3.330 lit.
POŽARI NA VOZILIMA	14	29	12,5	4.500 lit.
OSTALO (kontejner i dr.)	3	21	7	8.000 lit.
TEHNIČKE INTERVENCIJE	9	28	14	15.000
UKUPNO	69	236	155,5	213.730 lit. PP aparat S-6 2 kom. PP aparat S-9 3 kom

U izvještajnom periodu jedinica je djelovala sa sedam zaposlenih vatrogasaca i dva pripravnika - vatrogasca, teritorijalnog je tipa i operativno pokriva cijelu opštinu. Prosječna starost sedam zaposlenih profesionalnih vatrogasaca je preko 45 godina.

Jedinica je opremljena sa sljedećim vatrogasnim vozilima:

- Navalno vatrogasno vozilo DAF 1700 turbo (kapacitet 5000 l vode i 500 l pjenila),
- Navalno vatrogasno vozilo FAP – MERCEDES BENZ (kapaciteta 2500 l vode),
- Prateća vatrogasna cisterna MAN 220 (kapaciteta 6300 l vode) i
- Komandno vozilo LADA NIVA 4X4.

Vatrogasni kamioni marke DAF i MAN kupljeni su iz Budžeta Grada dok je vozilo FAP-MERCEDES BENZ dobijeno od Grada Tuzle na privremeno korištenje.

PVJ je trenutno smještena u Ledenicama Donjim u iznajmljenom prostoru u krugu firme „Balegem“ d.o.o.

Pored redovnih aktivnosti PVJ vršeno je i stručno usavršavanje i obuka vatrogasaca i održavanje voznog parka i vatrogasne opreme kao i trenutnog objekta za smještaj PVJ, učešće u vatrogasnim vježbama i prevoz pitke vode za MZ Zeljina Donja i Srednja, Medjidja Donja, Kerep i Rajska.

Problemi sa kojima se susreću pripadnici PVJ su:

- Nedovoljan broj uposlenika kao i velika starosna dob istih, a što se odražava na nedovoljnu popunjenost smjena, otežano korištenje godišnjih odmora, bolovanja, efikasnost na intervencijama i sl.
- Jedinica je relativno dobro opremljena standardnom opremom ali nedostaje oprema za tehničke intervencije u saobraćajnim nesrećama, savremenija oprema za gašenje šumskih požara i sl.
- Problem predstavljaju i uske ulice u gradu, sa neadekvatno parkiranim vozilima, pogotovo u slučajevima namjernog ili nenamjernog paljenja smeća u kontejnerima, naročito noću (Stambeni niz iza općine i u ul. I.Kapetanovića), što značajno onemogućava brz pristup istima u što kraćem vremenu, veliki broj neadekvatnih ležećih policajaca na saobraćajnicama, uski seoski makadamski putevi nepristupačni za prilaz vatrogasnim vozilima bliže požarištu i dr.

4. N A D Z O R

Odredbama člana 145.-157. Zakona propisano je da poslove inspeksijskog nadzora za zaštitu od požara i vatrogastvo po općinama odn. pravnim subjektima obavljaju Federalni i kantonalni MUP-ovi kao i Federalna i kantonalne uprave CZ svaka iz svoje nadležnosti:

- a) Inspektorat za zaštitu od požara MUP-a Tuzlanskog kantona, vrši inspeksijski nadzor iz svoje oblasti shodno odredbama čl. 151.-154. Zakona.
- b) U Kantonalnoj upravi CZ Tuzla funkcioniše Inspektorat za zaštitu i spašavanje u kojem poslove inspeksijskog nadzora na području TK obavljaju osim inspektora za civilnu zaštitu i po jedan inspektor za zaštitu od požara i inspektor za vatrogastvo. Oni nadzor vrše shodno odredbama čl. 148. i 149. Zakona.

5. OSTALE AKTIVNOSTI U TOKU 2019.GODINE

1. Na osnovu raspisanog konkursa u 2018.godini izvršen je prijem u radni odnos 7 izvršilaca u PVJ Gradačac a nakon toga i dva pripravnika-vatrogasca.
2. Tokom izvještajnog perioda iz Budžeta Grada za potrebe opremanja PVJ kupljeno je polovno vatrogasno vozilo marke MAN vrijednosti 60.000 KM.
3. Završena je prva faza izgradnje Vatrogasnog doma u Vidi 2 u iznosu od 197.635 KM, a u toku su aktivnosti na realizaciji druge faze.
4. Tokom 2019. godine koordinirane su aktivnosti za preuzimanje doniranog vatrogasnog kamiona od partnerskog grada Direna, SR Njemačka, koje je preuzeto početkom 2020.godine.
5. Vršeno je upozoravanje stanovništva našeg grada, putem Radio-stanice Gradačac, o potrebi preduzimanja određenih preventivnih aktivnosti prilikom izvođenja poljskih radova i postupcima u slučaju eventualne pojave požara.

6. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Na osnovu naprijed izloženog možemo zaključiti da postoje određeni problemi u organizovanju i sprovođenju mjera zaštite od požara na području našeg grada, a navešćemo najbitnije:

1. Neophodno je što prije relizovati kadrovsko i materijalno jačanje PVJ,
2. Organizovanje i sprovođenje zaštite od požara na području grada u određenim segmentima treba dovesti na bolji nivo, posebno kada je u pitanju zadovoljavanje zajedničkih potreba u ovoj oblasti (vodosnabdijevanje i hidrantske mreže na vodovodima gdje poseban problem predstavlja južni dio općine gdje je veoma malo hidranata, redovno osiguravanje imovine od strane građana, nepostojanje ili neispravnost hidrantske mreže u zgradama, otudjivanje PP aparata u zgradama, nepostojanje dimnjačarske službe i dr.)
3. Veliki problem u provodjenju aktivnosti na gašenju požara, naročito šumskih, predstavljaju i značajne površine zagadjene minsko-eksplozivnim sredstvima (oko 3.444.423,00 m² odnosno 1,52 % površine općine), iako je grad Gradačac po deminiranoj površini vodeća na području TK i preduzima izuzetne napore na smanjenju opasnosti od ovih sredstava kako kroz deminiranje tako i kroz obilježavanje rizičnih površina od strane BH MAC-a.

7. PRIJEDLOG MJERA

Na osnovu svega što je izloženo u ovom izvještaju predlažemo slijedeće :

1. Tokom 2020.godine vršiti kadrovskoi materijalno jačanje PVJ Gradačac u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta kao i regulisanje ličnih primanja odn. naknada profesionalnim vatrogascima u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.
2. U toku 2020.godine nastaviti aktivnosti na nabavci neophodne opreme za potrebe Profesionalne vatrogasne jedinice, u skladu sa sredstvima predviđenim u Budžetu, kao i potencirati razgovore sa partnerskim gradovima iz inostranstva o eventualnim donacijama vatrogasnih vozila i vatrogasne opreme za potrebe opremanja PVJ.

3. Sva javna preduzeća i ustanove, privredna društva i druga pravna lica upozoravati na obaveze koje proizilaze iz Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu kao i dokumenta donešenih od strane GV Gradačac (Plan zaštite od požara i Odluke o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva).
4. Novoizgrađene poslovno – stambene objekte uključiti u sistem upravljanja i održavanja Javnog stambenog preduzeća ili na drugi način riješiti upravljanje i održavanje navedenih objekata radi provodjenja mjera PPZ u ovim objektima.
5. Da se JKP “Komunalac” DD, koje gazduje gradskim vodovodom kao i ostala društva sa ograničenom odgovornošću, koja gazduju vodovodima po mjesnim zajednicama na području grada Gradačac, obavežu da preduzmu izvršavanje svojih obaveza u skladu sa važećim propisima, a naročito:
 - Da se redovno ažurira situaciju vodovoda na karti u odgovarajućoj razmjeri
 - Da izvrše obilježavanje i obezbjedjenje svih hidranata (uključivo i oznaku zabrane parkiranja);
 - Da redovno vrše tehničku kontrolu ispravnosti hidranata i o istom obavještavaju PVJ;
 - Da vrše redovno održavanje hidranata (posebno u zimskom periodu) u skladu sa važećim propisima.

Obradjivač:
Služba civilne zaštite

Predlagač:
Gradonačelnik

Gradačac, juni 2020. godine.